

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 -15923371
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/38357
6K 81

**AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN EVRİM KARAKOZ'UN
TBMM 7/38357 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Ülkemizde son yıllarda artan sanayileşme, kentleşme ve enerji üretim faaliyetleri/, hava, su ve toprak kirliliği ile birlikte sera gazı emisyonlarının yükselmesine neden olmakta ve yıllardır yurttaşların yaşam hakkını doğrudan etkileyen sorunlar olarak öne çıkmaktadır. İklim kriziyle mücadele, kamu sağlığının korunması ve uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesi açısından çevre kirliliği ve sera gazı salımlarının etkin şekilde izlenmesi ve azaltılması büyük önem taşımaktadır.

Bu Bağlamda;

1-2020 yılından bu yana çevre kirliliği nedeniyle ülke genelinde uygulanan idari para cezasının sayısı ve miktarı kaçtır? Bu miktarın Aydın özelinde durumu nedir?

2-2020 yılından bu yana ülkemizin sera gazı emisyonlarında yaşanan değişim nasıl olmuştur? Aynı dönemde en yüksek emisyonu sahip ilk 10 il hangileridir? Aydın sıralama da kaçınıcı sıradadır? Yaşanan artış planlanan seviyede midir?

3-Aynı dönemde çevre mevzuatına aykırı şekilde emisyon sınırlarını aşan tesislere kaç idari yaptırım uygulanmıştır? Bu yaptırımların türleri ve toplam tutan nedir?

CEVAP

TÜİK Sera Gazı Emisyon İstatistikleri envanteri, metodolojik doğrulama ve raporlama süreçleri nedeniyle güncel yıldan yaklaşık iki yıl geriden gelmektedir. Buna göre yayımlanmış en son kesinleşmiş veri 2023 yılına aittir. Envantere göre toplam sera gazı emisyonları 2020 yılında 474,2 milyon ton CO₂ eşdeğeri, 2021 yılında 525,8 milyon ton CO₂ eşdeğeri, 2022 yılında 503,7 milyon ton CO₂ eşdeğeri ve 2023 yılında emisyonlar bir önceki yıla kıyasla %4,1 azalarak 483,0 milyon ton CO₂ eşdeğeri seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK'in "sera gazı emisyon envanteri" bültenleri ulusal toplamaları ve sektör kırımlarını vermekte olup kamuya açık TÜİK envanterinde "il bazında toplam sera gazı emisyonu" şeklinde bir sıralama/seri aynı kapsam ve metodolojiyle yayımlanmamaktadır.

Güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı (NDC) kapsamında öngörülen emisyon patikasına göre 2020–2023 döneminde hedeflenen emisyon seviyeleri sırasıyla 500, 525, 545 ve 560 MtCO₂e olarak belirlenmiştir. Aynı dönemde gerçekleşen emisyonlar ise sırasıyla 467, 517, 502 ve 483 MtCO₂e seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2020–2023 döneminde gerçekleşen sera gazı emisyonlarının, güncellenmiş NDC kapsamında öngörülen emisyon seviyelerinin altında seyrettiği görülmektedir. Dolayısıyla mevcut gelişmeler, NDC'de yer alan azaltım patikasıyla uyumlu bir seyir izlemektedir.

Bakanlığımız, İklim Değişikliği Başkanlığı olarak, Net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda çalışmalarımız; küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmeye ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil dönüşüme yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal

ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğerkurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere kurumsal rolmz çerçevesinde yürütülmektedir.

Bu kapsamda;

- Hukuki altyapının geliştirilmesi,
- Ulusal düzeyde strateji, plan ve programların hazırlanması,
- Sektörel sera gazı azaltım ve uyum politikalarının geliştirilmesi,
- Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ve uzun dönemli iklim stratejilerinin ve eylem planlarının oluşturulması,
- İlgili bakanlıklar, kamu kurumları, yerel yönetimler ve özel sektör arasında eşgüdüm ve yönlendirme sağlanması,
- İzleme, raporlama ve doğrulama sistemlerinin kurulması ve geliştirilmesi gibi yapısal çalışmalar yürütülmektedir.

Bu doğrultuda, yapmış olduğumuz mevzuat çalışmaları, yürütülen projeler ile temel faaliyetlere ilişkin detaylı bilgiler yıllık olarak hazırladığımız ve kamuoyuna duyurmak üzere İklım Değişikliği Başkanlığımız internet sitesinde yayınladığımız İdare Faaliyet Raporlarında yer almaktadır. (<https://iklim.gov.tr/strateji-gelistirme-dokumanlari-i-2125>)